

facultatem utendi inuicem corporibus suis ad usum generationis. sed factus
cullus hinc in his animalibus videtur esse quod hinc utendi sicut. g. et. / in contrarium
est quia matrimonium exigit in se stabilitatem, ut ex illis. hinc disputatio
patet. et amplius. quod ad eorum in se. In se matrimonium coniuncti sunt pro
cipio non eo sed ad finem uxorem autem non descedere et fidis fecit manere in
nuptiam diu uxorem nondimitat. u.

Ad hunc dubium explicatio non premito fundamentum. ex aris. 2. p. primo.
quod res naturales necessitates suas ex se habent. matrimonium autem ab
aris. in lib. politico inter naturalia computat. dicit enim quod homo plus est animal
conjugale quam politum. et tamen ideo dicit hominem esse natura animal
ciuile habet ergo suos fines propter quos est institutus. scilicet inquam qui
auctor est et institutor matrimonii. illud non frustrat propter finem aliquem
concordat. est autem finis duplex. matrimonii. scilicet aris. 2. est potissimum atque adeo
primarius peractio et educatio proli et in se naturali. hoc est ad uitam et
uirtutem abilem. quia dicitur formam. dat consequentia ad formam. ut dicitur
in lib. de generatione et corruptione id est ea que rei naturali conueniunt in
quodammodo talem ut hominem non solum dat ignem sed et calorem et alias pro
prietates ignis. et sic et ad parentes spectat non solum dare subiectum humana
seca et que hominis sunt ut homo est. scilicet uitam secundum rationem sine poli
est homo natura animal. ciuile. sicut ignis natura calidus et ideo ad parentes
spectat conferre non solum necessaria ad uitam naturalem. sed et ad uitam
ciuilem aliter finis est mutua obsequia et officia inter uinum et feminam. sic. n.
homo est animal in se in se de alterius generis. ideo est animal ciuile. ita
quod omnia ad uitam hominum de gerendam sicut competentia aut omnino uicibus
aut animo feminis. sed quedam spectat ad uitam. ut carere edificare et quedam uo
to ad feminas. ut necesse. prorsus ideo iunguntur maris et femine et sic.

Item per fundamentum ad omnia fecerit que in mea relectione disputata sunt
nam per aris. in 3. de anima dubia. n. contingit de re aliqua ex definitione
illius solvenda sunt. ea autem que sunt propter finem quod ad finem per finem
quare et dubia incidentia de necessitate ex se matrimonii explicanda sunt
sic. p. dicitur. quod ad matrimonium essentiam. notatur est conuenientia. et probat
nam si uis concubitus esset licitus concubitus non satis. non satis esset ad rationem
matrimonii. patet quia illo posset frustrari. tamen consentio utroque sine ma
trimonio probat sicut esset uis concubitus illicitus. scilicet liber congressus uiri cuiusli
bet cum quacumque femina primo singulis nullus modo posset. nam certe pre
terquam quod extali concubitu rara proles solent contingere solent non posset pro
les comode aut procreari. aut educari merito. scilicet pro. non solum quo adabile
sed et quantum ad naturalem uitam. cum femina inferior sit et tripruden
tior sine uis quod totam familiam filiorum et ueram futuram possit et certis pos
ter esse non posset si concubitus esset promiscuus. et dato et quia esset unus
sine tamen mutua obligatione impediret ad utrumque finem matrimonii.
nam nec procreatio proli esset certa ex libera conjunctione nec educatio perentibus
qui inuicem conuicti non uiderentur et instructio moralis esset uix posset cum pro
teret filium educari apud matrem propter naturales necessitates et rursum
propter doceri quidem cum patre non habitaret

et preterea mutua obsequia et beneficia constare non posset cum omnis bene
ficientia ex amore proficiat qui esse non posset. uiri infeminam que alio uis
fateret nec femine inuicem qui cum alio rem haberet atque ideo dicitur. quod pro
pter illud.

403 474
propter illud ius. Requiritur obligatio mutua, certi viri ad certam feminam, et perpe-
tua adhibere procreationem. Probat sine tali obligatione non constabit fir-
mi matrimonij. ca. 1° constabit. illa exigit confirmat. ex aplo ad roma. 7. qui
sub uero est mulier, uiuentem uero obligata est legi. et. i. adheorem. 7. mulier po-
testatem sui corporis non habet sed. ut. similiter et uir potestatem sui corporis
non habet. sed mulier. 8. requiritur mutua obligatio

Secundo dubitat et oritur dubium ex solutio. In dubij. andestatione matri-
monij sit consensus inter uirum et feminam et dicitur qd sic. quia de ratione matri-
monij est obligatio que non potest provenire nisi ex pacto mutuo et consensu in-
ter uirum et feminam. 8. exigitur provenire nisi ex pacto. Inq et pactum in-
ter uirum et feminam confirmat existit omnium iuris civilis et theol. dogm.
matrimonium non tangit igitur aut confirmat nisi ex consensu gentium. male est qd om-
nes qd patium competere potest ex pacto potest conuenire ex d. 2. legis superioris in
omnibus idem. n. effectus est obligatio qui nascitur ex contractu et pacto potest ali-
num oriri ut seruus que ex pacto oriri potest eodem et iure belli et alij causis. Sed
hinc item trans latio. Pro qd pactis conficit eadem alit iure prescriptio. hinc
aut alio ti. fieri potest non ergo. Et. neq. amicum cum esset obligatio maritalis que
contractu et consensu et pacto ne gentium firmari solet alitna et possit proli-
gsci

pro solutione huius dubij dico qd de ratione matrimonij abte loquendo non
est eo utratq. neq. consensus inter uirum et feminam. probat primo ex illo primi
capo apud theol. dogm. recepissimo quod quid deus potest facere cum in causa et
sine illa. 2. et fin. 8. sig. patet et consensu uiri et femine constituit matri-
monium. 8. deus solo posset facere illam obligationem. non spectato consensu aut
pacto uiri et femine sed mutuo utrunq. obligari ad conjunctionem maritalem eodem mo-
do sicut privato et conjunctione consuti eant. confirmat quia deus habet maius do-
minium super uirum qd ipsi inter se ipsos si. 8. ipsi habent de tradendi sui corporis po-
testatem. 8. et deus etate matrimonium esset talis. Ratio cum matrimonio ex pacto
et consensu constituto quia et obligatio eiusdem. Ratio et ad eadem fines. atq. hinc
oate permittit esse ac si quis contideret murem a sole genitum non esset uerum murem
et quidem. Ratio cum mure genito a patre qd hinc legitima philosophia expo-
sum est

confirmat dicitur. osse precepit osse. i. sume tibi uxorem fornicariam et fac tibi fi-
lios fornicationis. ex eo precepto si quis decerta femina potuisset osse illam in uita
m uxorem accipere. quia iam erat facta ipsius quod et egregi auctores factum
asserunt. atq. hoc pacto non est necesse recurrere ad diuina dispensationem
in precepto de fornicatione quia deus. s. facit illam propriam uxorem quod
et in uia uidet. ex serm. prophetici dicit. ubi illam uxorem uocabit. ut quod. 8. si
potuit et mutuo alterum malitiam tradere potestatem. ultimo confirmat in te
primos parentes fuit uerum matri. monium. de illis inquam dicitur est prop-
ter hinc relinquit homo patrem et matrem etc. et precepit illis dicitur ex se
et multi p. sciamini etc. et eadem dicit mulier quam dedisti mihi decepit me
et tamen scriptura non meminit peccati inter eos ego auctoritate diuina
fuerunt coniuncti. qd apud in euangelio uidet. dicitur quod deus coniungit ho-
mo non separet nec potest dici quod factum est per illa. 8. hoc nunc os ex
osibus meis etc. quam obrem relinquit homo etc. nec unquam mihi p. lauit
exposito

expositio illor^{um} qui dicunt. nam p^{ro} illa fuerunt v^{er}ba solius a^gis qui matri-
monium facere solus non poterat et deinde illa v^{er}ba uident^{ur} esse post factum
matrimonium habeo p^{ro}certo nec puto cuiquam dubitandum quomodo
uitate diuina possit constitui matrimonium eiusdem rationis sicut si confes-
sionem contraheret et forsan ita factum fuit p^{ro}uid. s. m. 4. c. 1. q. 1. ar. 2.
dicit q^{uod} fortasse illud matrimonium deus fecit inter aderam et eam ipso dor-
miente. p^{er} cuiuslibet conuictum factum in se et prophetauit sacerdotum uicibus
uenit tamen inquit est p^{ro}notum adde im^{mo}. sed sibi fuit in spiritum p^{ro}
sentierit. et cuiuslibet consensus mutuo et secutum est et vinculum. sed p^{ro}
se hoc dicit nec tamen probat. u. s. th. d. 27. ar. q. 1. ar. 2. q. 1. ad. 2. d.
c. 37. q. 1. ar. 2. ad. 8. c. 27. ar. 1. q. 1. q. 3. in corpore itaq^{ue} ex omnibus ultro
citro q^{uod} salubris dno sunt que p^{ro} conuictis haberi possunt. p^{ro} q^{uod} matrimoni-
um quantum ad suam essentiam nihil aliud est q^{uam} vinculum sive mutua
et mutua. i. perpetua obligatio uiri ceteri ad eam. facinram ad procreatio-
nem liberos sive ad us^{um} g^{er}minis ita ut pro creatio nem et p^{ro} hor^{um} et fam^{il}ie in
statuto nam. 2. est q^{uod} hoc uinculum licet deus quidem sine scilicet. nullo
consensu uiri aut foemine in seipso constituere possit calige tamen neuterq^{ue}
licet diuina non contrahit^{ur} nisi conuictum p^{ro} hor^{um} consensu.

Contra predicta argumenta. nam in contractu sponsalium est mutua
obligatio ad usum matrimoniale et tamen non est matrimonium. q^{uod} no
tota obligatio matrimonii consistit in mutua obligatione. sed exigit alia
ut alius contractus et consensus. p^{ro} p^{ro} uo q^{uod} in contractu sponsalium sit
mutua obligatio saltem in se. ad usum matrimonii non. n. potest esse obli-
gatio ad rem illicitam sola autem obligatio sponsalium stante non est
licet usus matrimonii immo esset fore in eadem cum exigit^{ur} consensus de
presenti est autem sponsalibus obligatio ad contra hendum matrimonium
in matrimonio. autem est obligatio in re ad usum generationis est autem actu-
alis traditio corporum unde nascit^{ur} talis obligatio et ita intelligenda est q^{uod}
ratio matrimonii intelligit^{ur} a quo quicq^{ue} fiat. nihil. n. refert^{ur} an fiat ab ipso
qui tradunt. l. a superior. 2. dno q^{uod} p^{ro} obligationum in re o non solumus
sed uirum dno non. n. ita uxor debet uirum corpus. i. usum corporis sicut
qui pecuniam ex alia stipulatione det que quidem debitoris p^{ro}
creditoris est quamuis debita sit. sed corpus uxoris non est uxoris sed uiri.
et contrarium. ut. pau. dicit^{ur} uide^{re} unde et matrimonium non solum est
mutua obligatio sed translatio corporis ad usum generationis.

Unde ex hoc loco orit^{ur} locus disputationis apud si. n. ita est ut creatio
tu matrimonii non sit aut contractus aliquis aut consensus conuictum
sed satis est mutua obligatio ad usum matrimoniale cum aliter tra-
ditione corporum et hoc q^{uod} sum deus uirum uxor dno non solum potest face-
re non spectata eius uis auctoritate sed et aliquando fecit an potest
atem istam relinquere ecclesie. i. re publice an ecclesie. l. imperator. possit
constituere matrimonium. sicut consensu. ut. s. possit ex causa feminam
in uxorem dare. aut utroq^{ue} aut ecclesie altero uiro. et uide^{re} q^{uod} sic quam
omnibus aliis negotiis omnia q^{uod} conuenit alicui ex pacto. i. alicui conse-
su potest conuenire ex ordinatione legis 2. am. n. in re publica seculari
quam in ecclesia inuenit^{ur} potestas transmittendi ex legitimi^s causis legif^{er} dno.
rei ab uno in alterum dno p^{ro} uia domno inuito cur hanc potesta-
tem inuenit^{ur}

tem muna hac te contams ut non possit ecclesia et qua quinq; causa dare uero
475 409
sus et potestatem necq; foemine aules p[er] siquid p[er] conp[er] eg[er] domum
aprum equum pecuniam unius legitimam aut criminis aut stipulationib[us]
aut alicui[us] conditionis causa transserentur uero d[omi]ni p[ro]uocem et reclamante
eue ecclesia non non potest ex probabili et iusta causa facere de corpore subdito
z. posset q[ui] ecclesia constituere ut post sponsalia coepulsum esset matrimonio
confirmit[ur] si hoc non posset ecclesia esset p[er] uinculum illud inter uxores atos. sed
maius uinculum est redigere aliquem in seruitutem sed tamen hanc potestatem
et non negamus illam immo et parentes liberos in seruitutem dare, sub fasq[ue] a
quarido fuit. cur q[ui] hanc potestatem in matrimonio s. hominis tradendi tam
obstinate negamus. Preterea. ar. n. p[ro]p[ri]a. dicit q[ui] homo plus est reipublice quam sui
suis ergo reipublica habet maius dominium super istum quam ipse met. sed q[ui]
potest se obligare. g. simat[ur] et reipublica persona istius ad istos usq[ue] s. matrimonij. u
det q[ui] possit ut illo et marito et se possit illum exponere morti. p[ro] salutem totu
ciuitatis q[ui] maxime obiam cat[er]a hinc disputatiom per hoc q[ui] non ualeo sus sit sus
riorib[us] inter hominum et necq; pota. aut in persona eor[um] non tamen satis ui
det responderi necessario. n. unum exploratum habeat. nonne fideles s. hanc
testatem in superiorib[us] cum tamen eius potestatem uitae et mortis non negamus
q[ui] maius uidet[ur] quam uolo eandem uxorem uiro preterea ecclesia uidet[ur] hoc iam
fuisse. quia habet. n. ap[ud] s. conditionem. de conditione apposi. si quis contrahat cu
conditione re impossibili. l. turpi habet p[ro] matrimonio. cum uolo. illa conditio
non sit contra substantiam matrimonij ut contractio sine fecerit deum. l. si petra
occiderit. tunc est uerum matrimonium et tamen est sine consensu. g. et. nec
sufficit dicere q[ui] illud matrimonium est presuntum. quia nulla presuntio ui
det[ur] inter eum qui appo fuit impossibili conditionem. uero et certe fortius ecclesia
potest facere ecclesia aliquem monachum. professum et munitum et tamen h. c. s.
maius uinculum cuncta et inat[ur] matrimonium. g. et poterit facere ex non marito
matritum maior probat. ex c. i. de regularib[us]. lib. 6. ubi deservit[ur] ut si quis perse
cuerit in monasterio scienter de uoluntate habeat p[ro]fessio et sine consensu et est.
uery monachus et si nolit nec p[ro]fessio presumpta sed uera et est obligatus in foro
interiori. et certe oporteret ostendere hanc exceptionem. unde. s. habeat q[ui] om
nia alia que fieri possunt. per contractum uoluntariu[m] possunt fieri auctoritate
superioris et hoc solum non potest. uero si hoc negat[ur] ecclesie p[ro] m[un]iam
libertatem quam deus uoluit esse in matrimonio contrahendo. g. ecclesia cogit.
p[er] excommunicationem et alias penas. sponsalia ad contra hendum matrimonium
q[ui] admittit libertatem immo posset p[ri]m[us] statuere penam mortis si quis non
diceret sponsam. g. hoc modo p[ot] admittit libertatem quare negat[ur] q[ui] possit
p[ro]p[ri]o in uero matrimonium constituere. item si q[ui] potuit (interitum est) i
hanc potestatem dare ecclesie. uidet[ur] saltem q[ui] in casu ad eum puta fito ta eccle
sia periclitaret[ur] nisi filius regis diceret fidem regis turcoz[um] ab xpianam et
uolentem et filij regis nullo modo uult q[ui] papa non poterit cum cogere. cog
te inquam s[ed] est obligata t[ri]a. ac si a[nt]e duxisset illam item nullo casu. l. firmi
si potest ecclesia precipere utetur. ergo libertas non obstat quoniam possit ecclesia
constituere v[er]o matrimonium quia illud. d[omi]no tollit libertatem cum non possit
et omnino eadem damnationem nisi ducat item que adeo sunt ordinata
sunt ad Roma. i. z. et gene. c. uidet[ur] deus cuncta que fecerat et erant uade bo
na sed hoc

bona sed hoc expediret multum Reipublice. ut talis potestas esset inferioribus
aliquando esset remedium ad constituendam pacem et tollendam bellam permissis
confirmat casu quo eorum. in homines et foemine tempore uoe quare non possent
ut ad ducendum uxorem non res uoe poterat cogere filios suos et filias eccle non
uideret intolerabilis error. si quis uellet defendere q post sponsalia a posset ecclesia ma
trimonium constituta obligare aliquem secula copula altero et inuito.

2. sed quia theologis non licet infra distributionibus sicut iuris consulti aliqui
in solenne et nouum. 9. maior auctoritate asserere. adeo sicut conuentionem omnino re
tenere nulla auctoritate potest constitui mali nomen nisi contrarium conse
su. probat extati consuetudo ne frustretur utroq sine matrimonio procreatio
ne phis. et educatio eccle esset non posset. inter multos et non mixta semantibus cu
commet sum mali nomen male fit magnum finem amoris. et propter hoc. d. pa
ad ephe. 5. et quolibet. 3. comendat uicem ut obligat uxores suas et deus niger. di
cit propter hanc relinquit homo patrem et matrem etc. quia. s. non possunt
matrimonialia officia impleri sine matris amore et amorem concordia qui inter
eos quum rati conueniunt essent mali coalescere posset et procrea libere quum
de florere educari possent conjugibus inter se male conuenientibus et delectis de
Xsa sententibus / 2. et tunc multo minus consequi posset natura sua et mutua
obsequia nisi ex amore proficisci non possunt quia contingere aut uix aut
numq posset firmata nomen inter multos constituerent. confirmat q potest
ab humana omne uinculum quod potest constitui potest derimere. sed
ecclesia non potest derimere matrimonium q. nec constituere maior p. quam
omnibus aliis translationibus. Hec sic potest princeps rem transferre multo dno
ita posset translationem multo homine uerum precori domino restituere no
obstante quacumq possessione et usui rei itaq eand potestatem habet ad
rescindendum contractum. sicut ad constituendum. sed non potest papa rescindere
matrimonium saltem partibus mutis. i. post matrimonij usum. iusta illud quod
deus coniungit. homo non separat. ergo nulla est ratio ut ex aliqua causa ecclesia
possit matrimonium rescindere etiam de iuris partibus. rescindere aut em et y
suspensibus poscentibus nullo casu posset / 3. sic etiam tempore petri per uerba de pre
senti contractu ret cum maria et papa tradere mariam iohanni in matrimonium
tunc. i. nullum esset matrimonium. i. nulla esset uxor duorum patet ibi funditus
causa sufficientes ad matrimonium constituendum. g. i. utraq habet effectum
et sic illa erit uxor duorum. i. semutuo impediunt et nullum esset matrimo
nium. et tunc nunq fieri posset. an aliquod sit uerum matrimonium. i. no
quia stabiliari posset an papa uellet eam tradere alteri et si dicit q null
iohannis contra et est 4. si hoc papa potest g. quilibet epus in sua dio. i. nisi
forte multis que de se expectant ad vltim ecclesiam ut aet terminato facit
n. omnia que papa potest. vix et epus. in suo. epata posse mag maliquibus
potest ab eis in iure contracta est ut dispensatio uotoz et impedimentoz
matrimonij. S. ecclesia nunq uisa est hac potestate nec in legz nature
neq scriptura nec euangelica cum tamen non sit dubitandum quum ali
quando expediret ut hac potestate. g. signum est non esse talem potestate
in ecclesia. 6. ecclesia cogit aliquem ad contra hanc aliquem matrimonium post
sponsalia et tamen nolentes non iungit tamquam conjuges et tamen mon
by aliis si quis nolit reddere debitum de facto cogit ad uendum non solum
debetis et penis. g. si ecclesia posset puelle dare maritum ipso iure debet
ret post sponsalia et et si uolet tacere de mianz uiri quod formam tu
quam tentari uult facere.

2. ad argumenta que p. quia dicerentur dicit q monibus aliis transla
tionibus etum.

latomby un salis non impedit sony pp quem inuenta. et in statuta sunt. mppo aut.
cut uisum est) omnino tolet' simis matrimo my 2° die mgy q' malis tractat' latio ml
forte post factum sequit' maris in coram mens. postea remedium ad frideri p
sunt. n. reuo cari mpro rem aut meliorem statum inatrimoniū autem semel t
perfectum dirimo aut reuo cari non potest. et adeo non est. tm. periculum sifient
ne consensu coz ad quos spectat et tunc et timor mpeait matrimoniū et no
alia. 3. et. de. potissima ratio quia in omibz aliis negotiis uolem effectz sequit.
aliqua translatio fiat aucto' superiorib. l. hōum uo' et pacto meosdem. n.
usq' est domus q' aliquis sibi uendat aucto' legi et preceptio ne aut quous
alio legitimo titulo. ac si habuisset mptione aut donatio ne dñi. et adeo est de
pecunia et omibz aliis. matrimoniū autem meos usq' deus et natura cō
tulerunt. qui nisi aucto' hūmānis exigi nullo modo possunt. tuisq' n. quisquat
muitz opem libere dare potest aut pro creatos educare et constituere qui
reuo simaxime p'imeeps. l. celestia. l. alius possent possent uito uxorem aut. g.
mulieri matritum dare. omnino illa donatio inefficax esset et in illo b. effectz
autus. quare procsz nulla esset hūz potestab. secus aut em de deo q'
non solum corpora sed animas et corda habet in sua potestate. et suo nutu
mortalibz in quocumq' officio uoluerit uolentes et uolentes strahere pot
et non inuicem potestatem habet ad hunc end. in uicem corpora uim uiti
confusabilibz quoniam amicos mutua benedictia et amore. 4° et tunc
q' in tali necessitate qua tenet' quis uxorem diuere respectu quidem
posset uxorem dare unde non excusat' filiz lothi ideo q' detraherentes fortasse mal
salub' super esse fortasse mgnere humano migrasse sunt ad patrem suū non solum
quia in ueste. sed etiam quia non ad suam uirum accesserunt.

De secundo puncto primo partis)

Astat in quibus qualis sit iste consensus matrimonii neq. tantum est. in dō.
omnia que de consensu maritali ad doctores disputant tractare. sed solum unū
locum elegi. de quo iuris consulti et hīc. ambigunt. et contendunt et ad huc fa
licitate est. an. s. contractz. 1^a q. 2. de presenti etiam consensu temperata con
ditione de futuro adueniente illa conditione matrimonium tenet' uocatio
priori consensu. ut accipio te in uxorem si pater meq' consenserit. l. si pater tuus
obsecerit. et pono et q' contractz fiat cum intentione contractendi matrimonii
postea conditione et qui illustres et celebri docto. iuris pontifici descendunt.
asserunt etiam partem procsz asserunt firmari casu matrimonium adue
niente conditione neq' q' esse nouo consensu aut contractu. pau. m. c. de
illis de conditione. appo. hōstam in summa quos et sequunt' theologo nonnulli
non inobiles inter quos uidet' esse potius palustis auctor alioqui quā
tūc fieri. pau. m. 4. de. 29. q. 2. s. ar. g. 7. cuius est. 3. argu et contendunt
hoc argu' confirmare. p. in omibz aliis contractibz conditionalis adueniente
conditio ne manet contractz absolutz nullo nouo contractu requisito ut si con
tractz emise dotibz. i. libras argenti si uir mea salua aduenit de domū
scripta dederit filiam. uendo agrum si pater obsecerit. conditio mgy possi
tis tenent illi contractz. g. et in secunt' in matrimonio. 2° si hoc uocat' matrimo
nio q' concedit' aliis contractibz hoc esset non p' nisi ratio ne libertatis s' mōu
latis q' ratione matrimonii p. aliis argit' sed hoc ipsum q' libertatis em
cut non possit quis contractare cum uoluerit. g. si quis nunc uult q' hunc pro
crasina die et no pro hodie. s' d. uialet' q' libertatem mpeare eum. p. illud
b. et q' non est sponsa lūm g. est matrimoniū. 3° est nota et ante cedens pro
batur quia

probatur quia si essent sponsalia. protempore pro quo fit. l. protempore co
 ditionis. non primum. quia nunc neq[ue] sponsalia sunt. quia illud quod im
 petit matrimonium impedit et sponsalia. si defectu conditionis nisi nec 2^m. q[ui]a con
 tractus sub conditione. si ponit conditio statim ponit purus actus. i. ac si esset sine
 conditione ut contractus tecum si habes licentiam quate[nus] si conditio adest san
 tum ualeat sicut contractus tecum absolute. i. sine conditio[n]e ut contractus tecum
 si habes licentiam. § protempore pro quo ponit conditio. Item. § ubi ille manet ab
 solutus. et per consequens est matrimonium. confit[er] mal[um] q[uod] non est ille contractus pro
 nunc quia ex illo non nascit[ur] publice honestatis iustitia nisi puri factus fuerit con
 tractus per conditionem nisi aduentum et tunc ab sponsalibus nascit[ur] ut habet[ur] in c. de spon
 salsibus et matrimonio. lib. 6°. ubi dicit[ur] q[uod] in sponsalibus conditio natis non contractatur
 publice honestatis iustitia nisi purificatus fuerit contractus. per conditionem nisi aduentum
 et tamen ab sponsalibus nascit[ur] publice honestatis iustitia. Item contractus nisi si
 cit nisi ex intentione ne contractentium sed isti contendunt facere matrimonium et non
 sponsalia § si non est matrimonium. nihil est. ar[bit]r[um] § p[er] q[ui]a talis obligat illo
 contractu posita conditio[n]e ut dicit[ur] in c. sup[er] eo. Preterea fitalis g[er]tus facit tempo
 re quo ponit[ur] conditio esset d[omi]n[u]m matrimonium sed ideo ualeat operari illi g[er]tus
 preterit[ur] si tamen non est reuocatus sicut feruere esset. § ualeat q[uod] fiat matrimonium.
 § ar[bit]r[um] in c. de his de conditio[n]e. app[os]it[ur] dicit[ur] q[uod] si quis in his uisulauerit foemi
 nam de auctoritate fidei dicit[ur] pecuniam si non dederit non est reus perjurij. nisi
 consensu de presenti. Legula carnalis fuerit subsequuta. § a contracto sensu. si sit conse
 su erit reus p[er] iur[em]. sed in proposito ult[er]ius ponit[ur] est consensu de presenti. § et ille de presenti
 matrimonium. § si conditio[n]e tecum pro crastina die adueniente crastina die ualeat
 q[uod] si matrimonium non pro nunc sed pro crastina die probat[ur] sic. si sol[us] uideat[ur] cras du
 co te in uxorem est matrimonium. § etiam alia conditio[n]e si adueniat conditio
 que fuit in act[us] contractum ualeat contractus purus et per consequens matrimonium. ualeo
 . n. ualeat dicit[ur] pro crastina die et pro tempore quo dedit[ur] in tri. i. i. preterea si quis
 contractaret sub his uisulauerit. contractus tecum si consentias et contractas mecum ysaie
 dente contractus est uerum matrimonium est tamen illa conditio[n]e est. et de futuro. §
 si in hiis fuerit contractus tecum si intra annum consentias posita conditio[n]e ualeat
 uerum matrimonium assumptum autem probat[ur] nam in omni contractu matrimo
 ni ualeat contingere quate[nus] prius dicit[ur] contractus tecum et adueniente conse
 su alterius p[er] se facit[ur] matrimonium unde semper ualeat q[uod] si actus consensu pende
 at a futuro.

Et contra est eo is sententia. theologia ex quo[rum] auctoritate et doctrina pono casu
 rem ulem si ex aliquo pacto aut stipulatione non statim et ab initio orit[ur] matrimo
 nium quia quod postea sequit[ur] siue sit talis siue copula carnalis siue dispensatio
 super impedimentis siue conditio[n]e app[os]ita contractui nunq[ua]m erit matrimonium
 nisi de iure omnia ponant[ur] que necessaria sunt et de cetero matrimonij unde
 dicit[ur] q[uod] ad legitimam uerum matrimonium. siue sit illud ita exigit[ur] mutui con
 sensu ex ipso et p[ar]te de presenti (hoc est). tempore pro quo g[er]tunt et pro tempore
 pro quo matrimonium conficit[ur] et sic in actibus oblato solum sunt sponsalia et ad
 ueniente conditio[n]e probat[ur] p[er] matrimonium est sacramentum noue legis q[uod] non
 ualeat dependere ex futuro et tunc habitio non facit[ur] sacramentum preterea ut
 habet[ur] in c. super eo de conditione. app[os]it[ur] tali super ueniente conditio[n]e non
 est matrimonium quia cogit[ur] contractura quia tunc si matrimonium est
 ratum. i. et in totum. non esset cogend[um] ad contractu[m] sed ad contractum. i. ad
 cohabitand[um]. i. consummand[um] matrimonium. § talis contractus non habet[ur] pro
 matrimonio preterea matrimonium conficit[ur] ex consensu sed illa consensu r[ati]o
 fuit superiens posita conditio[n]e
 et preterea fitalis ante aduentum conditio[n]is reuocet consensum rem non
 esset matrimo

manet

C. i. de iuris. § ille uideat

deco di. app[os]it[ur]

Item

non esset matrimonium. ut iam auctores contrarie sententie tenent. g. nec et si mo
deserunt probat ista consequentia quia per se sensum non soluit nec te
citatur. *Idem*. de libertate est. ergo si contractus habet unum conficiendi matrimo
nium et non obstante dissensu efficiet matrimonio. Quero de sensu non
videtur illum non tractum. patet quia non obstante quo cumq; dissensu con
pelleret ad contrahendum ut patet ex illo. e. super alias contractus conditio
nalis esset nullus favoris si pro voluntate alterius contrahendum reser
deret. preterea si tenet contrahere cum alio

*conditio ad uentum aut
dispositio non facit m. i.*

ante ad uentum conditio. nisi tenebit matrimonium ergo et ad uentum
conditio non tenebat illud quod sub conditio re contraxerat. cum p
probat consequentia quia si re dubio si quis habet potestatem contrahi
ti cum alia. habet potestatem non contrahendum ista //

Ad argumenta autem magis dico ad primam quod ex natura contractus
non habet quod ad uentum conditio re. sit transactio rei. cum primus con
tractus solum uideat promissus. sed hoc dicitur legibus ut qui promi
ssit noluit uellet stet permissis. q. ut s. dicitur est) in matrimonio leges dis
ponere non possunt. vel potestati absolute. q. mali negotii tenet. *Idem* adue
niente conditio re non aut in matrimonio. pp. sumam illam libertatem
quam deus uoluit esse in matrimonio. ut si quicumq; nuptum habet.
uxorem sit in se libertate et potestate uel accipere. l. non accipere. quare cum
secundum ad hoc sacros talis ante ad uentum conditio nisi non habet uxori
in se potestate. et ut ducere aut non ducere. et per hoc p. ad. 2. ad 3. dicitur
q. tale pactum est sponsa huius promittit et pro tempore et conditio. ad 4.
dico q. quomodo uenit habent intentionem non sponsatum sed matrimo
ni tamen in fauorem matrimonii hoc ualeat. et tenebit illa clausula p. no
ualeat ut ago ualeat ut ualere potest ad dico q. si quis contrahat in eadem
dicitur non est matrimonium sed sponsalia nisi forte sit in tempore necessarium
ut in eadem sit matrimonium sed quod super ueniente conditio re per se ueret consensus. *Idem*
habetur an sit matrimonium. uideat q. si quia si primario fuisse posita
conditio fuisse matrimonium. g. si uere consensus utriusq; adest cum con
dicio re. q. q. d. et confirmat quia ut dicitur est. consensus de presenti fuit
cit ad sub. matrimonii. g. si uere adest consensus et uerum matrimonium
et sic in non obstantibus dico q. et si consensus qui ab initio fuit in eodem per se
ueret non est matrimonium. et probat ab initio non fuit matrimonium
opportet. g. ut de integro ponant omnia sufficientia. sed ille consensus qui ab ini
tio fuit non fuit sufficientis ad matrimonium cum non esset purus sed u. a
dicio natus. g. nec nunc sufficit. item consensus non sufficit nisi exprimat
scilicet consensus ille non exprimit per ad uentum conditio nisi non. g.
efficit matrimonium. item ille consensus ut habet in d. cap. super eo. non
pro consensu de presenti, sed de futuro habet. g. non sufficit ad matrimo
nium preterea per se quod non est in potestate talis. uon uideat conti
ci matrimonium. sed conditio illa non est in potestate contrahentis
g. non potest facere matrimonium.

Ad argumenta in contra. ad. R. L. nego consequentiam. ad 2. dico q. si
hunc sit consensus et nunc ponit conditio re uera esset matrimo. salt
em si consensus exprimat. sed si solum in eodem consensus quia approbo qui
dem primum pac

quidem primum pactum et placet mihi. sed mihi de nouo uolo facere
non est matrimo nuntio supra dictis patet quid dicendum ad casu contin
gentes. cum quis minor. s. etate. sicut per se de presenti et conseru et de pre
senti etiam intentione et contrahendi matrimonium. cum cum perueniat ad
etatem legitimam et prius non renouabit consensum. immo placet ei semper
primus gētus anteneat matrimonium. item si quis contraxit cum consensu
quidam eaditionis. si papa dispensauerit et dispensat. et si acceptam ha
bet et oratam dispensationem. ad oia licet sita h. q. nullum est matrimo
um

et sed testat scrupuly non contemendy. si accepty quis contrahat et teneat ma
trimonium. an si. l. eo casu. l. alio. sicut. credens matris et sententia iuris con
suloy crederet se uere hanc esse. et hoc errore aduulty effectu maritatu
contraheret et conus mret cum huiusmodi muliere sibi desponsata quom
alius non esset dultury. an matrimonium esset ualidum et disputari eute
mutatq. partem probabilem posset. nam primum uidet q. matrimonium
teneat. non a iura uolendo. alium errorem tradunt in peccati matrimo
nium q. errorem persony. sed in casu. p. p. non interuenit error persony sed
paris. s. sibi in putet. si se crediderit. nichil te uiris sapientibz quera admodu
si crederet esset uirginem q. passa fuit uirum. l. churtem que paup. erat q.
autem a dicitur potest. nam prois non uideat. te uelle aliquid de m. teo. hoc
est quicumq. ager noui agere sed talum habere quod putat iam
actum esse. si q. reuera matrimonium autem nullum fuerat. neq. nunc
quidem erit q. tamen in alium locum prolixius differendum referuo. sed
in penultima potius mihi placet ut dicamz tales matrimonium nullum esse
non solum p. p. argumētum iam factum (quod tamen non in firmum est)
sed quia inum. s. sicut ea que sunt de necessitate gētus uiciat contractum
tatis autem. s. in casu contraxisse. cum iste credat iam non esse sui paris
sed actum remagere et uere esse maritum atq. ad hoc merito referendy contra
dy tamq. ex errore procedens. si cret ad hoc. quod. docto. notent. m. c. i. de
regula. lib. 8. quod si quis ante actum liberatit. s. p. ueritatit. facit uolunt
religionis non obliuiscit. mariti facty et si ratificauerit ex errore. q. s. credet
uolunt tenere. p. do. s. q. non est matrimonium quia ille habet errorem
essentialia et fundamētum matrimo niy. s. circa consensum qui de sub. est.
matrimo niy et nihil est tam q. consensu q. error. tex. m. l. si per errorem. ff. de
iuris. omnium iudicium. / 2. pars relectio m. s. //

in secunda parte tractandum est de m. p. matrimo niy. et querat. i. an sit
an sicut celestia aliqua persony sua auctoritate reddat illegitimas ad contra
dendum princeps possit hoc ideo facere. utrum. s. p. m. c. i. s. secularis posse
mi pedimentum porere matrimo niy. si est amperone legitimus possent. l. q.
liura reddi illegitime. ita ut si contrahant factum non beneque. et u. det q.
sic sicut enim s. matrimo niy esse sicut in naturalibz de m. moralibz et civilibz
ratio rei fundanda est ex fine potestatis eadem regia. l. eunti. constituta est
p. bonam reipublice quicumq. ille sit siue pacifex s. comitit. siue et
simpliciter omnia bonum quatenus humanum est. o. quod quod necessarium
est. l. conuenit ad eadem finem omnino uideat cadere sub potestate regia. l. ei
u. h. p. bona pars comunitis. siue civilis boni constat ex matrimo niy. o. potes
tatis. s. p. m. c. i. s. leges cogere dare ubi matrimo niy commoda reipublice o. p. antia
u. h. et u. h. et u. h. q. p. m. c. i. s. matrimo niy ordinat. m. p. m. c. i. s. legib.
latoris. s. p. m. c. i. s. bonum commune. g. et. s. / 2. arguit omnes rationes que an
docto. ponunt ut celestia aliqua gradus consanguinitatis aut affinitatis
arceatur.

412 478

atque ammatrimonio procedunt nilumina naturali et contra prudentiam politia.
 cum potentia politia sit regula principii et ouer inatio mo puz publica. ut arif-
 pomit in elctis. sequit' q' hoc et spectat et ad huna nam etiam potestatem
 ante eadens patet. nam altera ratio solet assignari p'uculo cognatoz in eadem
 domo habitantium. ne. s. si licentia matris in p'mitat' inter se iungendi daret
 occasio. m'isq. stupri. altera et ratio est e'ut amfittie p'pagant'. nec tace situdines in
 tra unob costemq' later et parietes coex ceant' sed utraq' et spectat certe ad iuri
 les leges que prohibere habent stupa. sicut et ad altera et est in regu. amittias
 inter uictues conflare. et propagare. q' tota res non uideat' excedere iuri sem potest
 aliam. 3. matrimonium. l. est contractus ciuilib' .l. fundat' in g'etu. ciuili. sed p'inceps
 habet potestatem super omnes tales contractus. q' potest ferre leges ad matrimonii
 contrahendis. et confirmat' quia multe leges late sunt ubi aliqua matrimonia
 prohibent. ut. ff. de ritu. nuptia. l. sorores. s. si quis. et. l. senper. s. qui senatoris
 et. l. palam. s. si senat' et. m. l. qui. et. et. m. l. non est. et. l. si. dicit' q' quo dam est cri
 mem incestu q' sus gemitum. quo dam solum contractus ciuile. et idem. l. si ad ul
 terum cum incestu. s. i. ff. ad. l. furtum. de adulte. nec ualeat dicere q' matrimo
 nium est sacrum et ideo existimat' aqua quinq' potestate non spirituali. p' quia
 redabit difficultas ad matrimonio ante q' esset sacramentum. p'prie sed solum in q'
 tio. 2. quia non obstat q' sit sacramentum quum p'iuati homines leges et condi
 ctions p'ponant matrimonio sine quib' non est sacra mentum. et ut sicut papa
 non habet potestatem in matrimonio nisi inquamduq' est contractus quidam. q' per
 hoc q' est sacramentum non eximit' q' potestate seculari. sicut si emptio esset sa
 cramentum. nec utiq' ualeat dicere q' matrimonium est g'it' in foro conscien
 tia. ut emptio. donatio. et alij similes. et iterum sicut omnino est. et errorum dices
 q' p'inceps non habet potestatem in foro conscientie. cum potestas ciuilib' sit
 et adeo sicut spiritualis. auctente apud adoma. q' omnipotestas actio deo
 est et qui potestati resistit dei ordinationi resistit. q' nec exae parte matrimo
 nium a deo. q' potestate ciuili. neq' iterum sicut dices q' matrimonium est
 pactum naturaliter. hoc est q' est de lege nature et alia pacta sunt ciuilia
 .l. ex ordinatione legum ciuiliu et ideo non subicit' legib' ciuilib'.
 hoc inquam non sufficit. nam et alia pacta. donatio nos. et promissio nos et
 relique stipulationes tenet. et sunt uera pacta. et alij quib' eumq' legib'
 ciuilib'. si no demum debent dices q' ad leges ciuiles spectat solum p'p
 mittere bona. et p'urci delicta. ut p'urci adulterium furtum et. c. non ta
 neam aliquid quod p'ncipura licitum est prohibere at adeo si natura
 licet. ex ergo oratio consuetudinem inuicem dices. non expectat ad la
 gem ciuilem hoc prohibere. sed si natura illicitum sit. sicut et dices
 spectaret ad legem hoc p'urcio non inquam hoc sufficienter satisfecit
 g'it'. falsum enim est. dices leges ciuiles non p'pse aliquid natura licitu
 uitate. ut. n. arif. dicit leges ferunt deisque p'uis quanciant' nihil inte
 re. sicut fieri. postea uero refert et sine dubio potest lex non solum p'ca
 ta p'gnare sed etiam aliqua constituta. in genere uitij aut uirtutis po
 tesse si quidem lex prohibere sumpt' alioquin illicitos ludos etc. in no
 uas et multa regens que in re publica esse possent alij potestas ciuile
 esse insufficientes esse. sibi deservit. si non possit leges condere sicut stabu
 conuenientes et dices nulla alia lege constitut'.

Ergo est id non ut spectare ad a'ios et principatus. legif' catores.
 esset etiam turbatio et confusio re'p' si ad eadem re' dixerit se in solo h'ctum
 in solo h'ctum.

in solidum constituerent iordine ad eisdem subditos et tamen in proprio
suo contingeret principis secularis et pontificis potestatem haberet de
matrimonio constituendo. posset. n. aliquid. q. ab utro constatur legibus alte
rius at quod populus teneri meritis. cum maxime patendum est. item ali
quis gradus prohibet lege civili quatenus non prohibet lege canonica
ita quos matrimonia recipiunt ab ecclesia item est causa spiritualis
sed potestas civilis non agit causas spirituales. q. ad hanc questionem
R. i. non est ubi dubitandum quoniam princeps secularis ex genere et na.
tura potestatis habet vim et iuris dictionem super matrimonium. et ad pro
hibendum concubium inter cognatos aut affines et posset leges ferre et
in se ponere sic ecclesia. nec videtur curmores legislator easdem leges
propria auctoritate circa matrimonium ferre non potuerit quia au
thoritate divina tollit. et si ponatur q. auctoritatem nullo modo esse
spiritualem. sicut princeps populi israel nescio quare si legem naturali
prohibitam non esset matrimonio nunc non habere uxorem. cur princeps hu
ius legis ferre non posset iuris omnino siquid secum factum esset.
nunc prout ante legem. X nullam fuisse proprietatem aut iuris dictionem
spiritualem. qualis est nunc ecclesia. et tamen cur princeps facere
non possent leges de matrimonio contra tenendis. confirmat in lege natu
re videtur fuisse leges de matrimonio. de suscitando semine femine. mi
mo multaco numentia posita in leui. sunt de pure naturali. ubi nulla
erat potestas spiritualis. Z. dicitur hoc non obstante ecclesia potest prohibe
re potestatem civilem ab hac iuris dictione. hoc est princeps temporalis
autem potest excludi per potestatem spiritualem. puta per summi ponti
ficem ab hac iuris dictione

probat quare (ut in presertim proceris haberi uol) temporalis respe.
est quo ad ammodo subiecta materia spirituali potestate. ut. n. ar.
ait si sim factis iuris aut facultatis inferior sit et ordinatus in finem alte
rius facultatis. et ars subiecta est arti. et artifex artifice. ut faber et
nauta subiecta est militari facultati. et et facit artifex imperato
ri. cum. o. hanc una per et ceteris honestas et ceteris ordinem utri.
spiritualem potestatem et felicitatem et perfectam bonam hominis inquantum
hoc est consequens est ut civilis facultas et potestas certo modo sit de
pendens et subiecta spirituali potestati. igitur non solum in partibus ambig
oz sed etiam in alijs partibus et ceteris convenientibus non est dubium
quoniam oportet ad spiritualem potestatem. nisi quoniam iuncta sunt rebus
spiritualibus. et terminis prescribere et limites quatenus et quo usq.
civilis potestas sit moribus. et ordinariis subiecta spirituali potesta
ti. nunc nihil magis quam principis prout esse. uelut ecclesie. l. pontifi
cum. habere iudicariam potestatem. adeo que atq. ipsos pontifices
q. nisi in casibus spiritualis potestatis imperari non potest. q. dicitur ex iustis
causis posse ecclesiam potestate temporali tollere conditionem aut
iuris dictionem aliquorum. de quibus aliquam parte suo decreverit et
statuere posset. quia. s. fuerit. spectat ad potestatem civilem prout
quia non est in conuol et convenienter ad firmam spiritualem pot
estatem potestatem spiritualem secularem administrare posset. et
plurimum est in proposito. nam cum partem matrimonium perdecatur
iure divino

fore mierz

et iure diuino et quod ad matrimonium exigat et quid inter quas personas
 transigi matrimonium possit et inter quos plures que alia ad hunc con-
 tractum spectantiam. solo iure diuino determinari et transigi possunt
 non possunt conuere leges de matrimonio fieri ab eo qui suscipiunt hunc
 habet eius est suscipiunt non habet eius est p[ri]ncip[ali]t[er] secularis. nec n. si
 mora solum exactione satis cognoscere multa que circa conubia o-
 currunt circa que inter hoc est unum q[ui] person[ar]um ad matrimonium legit-
 me sint. quare multis causis totum negotium de matrimonio faciendis
 et sumendis spirituali potestati reseruat[ur] est. et si matrimonium non
 esset sacra mentum. sicut et p[ro]p[ter] q[ui]m. in sacra est. posse et matrimonio in-
 peccata ponere omnia que potest papa. nisi illa causa pontifici rese-
 uata esset. sicut et alia multa. C. d. th[om]o. in 4. d[ec]ret[is]. 2. q. 2. c. 2. in corpo-
 re dicit matrimonium quantum ad utilitatem que ex matrimonio conse-
 quit[ur]. que est amicitia et iulium obsequium. habet institutionem abge-
 n[er]ali. et d[ec]ret[is]. 3. 4. q. 5. ar. 2. ad 4. dicit ~~quod~~ ^{legis} illud q[ui] ad matrimo-
 nium dicunt ex eo q[ui] sint contra legem. quia matrimonium constituta
 matrimonium autem in quantum est nature officium. statuit[ur] lege nati-
 re. in quantum est sacra natura statuit[ur] iure diuino. in quantum
 est officium ciuitatis statuit[ur] ~~legis~~ ^{legis} causa. et adeo ex quibus dicitur q[ui]d
 quoniam potest aliqua persona fieri illegitima. ad matrimonium. tamen d[ec]ret[is].
 4. ar. 4. ad 2. dicit q[ui] matrimonium non est in sacra. sed et in potestate o-
 iudicis magis sub sacra ordinationi ministerio ecclesie q[ui] baptisimus qui est in tantum
 quia sic contractus a spirituali legibus ecclesie q[ui] baptisimus qui est sacra natura ta-
 tum et officia humana determinat[ur] legibus humanis ita contractus et officia spiritualia
 legibus ecclesie. Paro. in quarto. d[ec]ret[is]. 26. q. 3. ar. 3. coru. 2. tenet que cumq[ue] ordinatu-
 bus humanis non habet effectum non solum sicut contractus diuino. Leonemum
 imo. et si non sint iure canonico approbata. quia causa matrimonii est spiritualis
 et ecclesiastica. laicis et necesse ecclesiasticis ordinandis non est tributa facultas a q[ui]-
 bus sed quia in talibus non tantum fuerit non est alicuius firmitatis nisi ab ecclesia fu-
 rit approbatum. et de constitutionibus. sancte matie. hie. par. d. et d. th[om]o. in 4. d[ec]ret[is].
 42. q. 2. ar. 4. expresse dicit q[ui] prohibitio legis humane non sufficit ad im-
 pedimentum matrimonii nisi interuenit auctoritates ecclesie que iure et iudicant.

3. pars 3. conclusio. an omnes gradus prohibiti illiciti sint contra ius diuinum
 et omnes iure diuino illegitimi.

Postquam secundam partem habet partem est descendendum. in causam et argumenta
 p[ri]ncipalium angelorum huius causae hie summa est et licet fictina nichilissima foem-
 inam regem aspanie filia iudith primo genio filia. etia angelorum regi sere in summo. qui
 post multos annos. et iure conuincit[ur] ab eorum. causat[ur] illud coniugium esse pro-
 hibitum iure naturali et diuino atq[ue] adeo neq[ue] sumum pontifice posse desponsa-
 ta sibi nubere uxor festis sui mortui at matrimonium iterum esse et. fuisse.

Postquam occasione querit an omnes gradus q[ui] in 3. et 20. prohibent[ur] sint prohibiti
 iure naturali potius solutione potestatis fundamendum et hoc quod aliqui
 gradus sint prohibiti iure diuino ad contrahendum non sufficienter probat[ur]
 q[ui] sitale matrimonium aliquis tentare facere non creat. probat[ur] ma[tr]ia qui
 non sufficit q[ui] matrimonium sit inter dicta iure quocumq[ue] ad hoc ut non
 tenet patet quia iure diuino prohibita est stipulatio. et collatio firmata
 que tamen s[er]uant[ur] contra iuram ius super beneficium et c. Beneficium multitudo
 multitudo.

multitudo pro hibita esset quantum puto iure diuino qui aut em
pura beneficia habet. legitimam chram habent. et prohibitum est iure
diuino post sponsalia ducere secundam et si sicut matrimoniu tenet
et dicat. sic ante omnia pignoro multum ^{intenz} et pactum aliquod aut factu
esse pro hibitum iure et esse iudicium aut nullum. n. sunt iure tam anima
ro q. diuino pro hibita. quetame facta tenet. excoysa sunt ista in expo
ut euocare immemo riam non sit opy nam in factam est prochio ahiatem esse
pro hibitum iure diuino et tamen donatio pro chioa tenet et pilleam ue
cum fas acquirit. contractis simoniacis sui collatio simoniaci prohibita
est iure diuino. et tamen quatenus ad fas diuina tenet facta tenet
extali collatione recipiens ecclesiasticum beneficium. aut sacerdotium
uicium tutam habet percipit q. iure fructus bonorum et ut propriis ad ar
gumentum quod tractamus accedamus post sponsalia cum uera. mat
rimium cum secunda contrahere prohibendum est lege diuina extra
tatati tenet matrimoniu sicut. et nullo tam ueritatem lege ecclesiast
ca est impedire. matrimoniu contra hendum non tamen diuini contra
Et iam peccat qui eadem contra legem. in facto matrimoniali. in tal omnia
matrimoniu factum tenet. ex quo misero. q. ex hoc. quod quique perli
ng iure diuino prohibent contrahere non sicut pro batur. q. si
contra hant matrimoniu sit nullam aut irritam. probat et patet.
quia ut ostensum est non sicut pactum esse prohibitam ut sit irritu
et nullum. non q. ad pro band quod aliquod matrimoniu sit irritu
satis est probare q. persone sunt prohibite de iure diuino. et con si ma
nam sub eis dem. q. his quibus persona confunda. consanguinitate au
affinitate magis prohibent. ut aliq. persone inter quas matrimoniu
constare poterat. ut ex o. de. 34. prohibent filij israel accipendi uxo
rem mulierem ex gentibus alienigenis. sub certis ceremonis. et solem.
S. tho. tamen. de. 34. dicit q. m. eligit de aliis gentibus. l. cum uolub
conueriti ad ritum iudeorum. et de solennitate lege. 3. regum. ii. q. habu
uixores moabitidas et amonitidas. et de gentibus super quibus dicit
domus ad israel non mo rediemini ad eas. neq. de illis mo rediet ad uos
et tamen eorum uere uxores si. n. scriptura appellat eas. et ne m. d. r.
legit de filijs israel q. duxerunt uxores aegyptias. amonitidas et mo
bitidas. talis habet ex eadem 3. i. 7. et o. immo expresse dicit. cap. 7. q.
colob. cauerunt mulieres alienigenas filij matris matris. quide. 7.
S. tho. qui de. 39. uult dicit. q. non sint eorum matrimoniu. r.
tamen uidebuntur assensum omnibus illas pro seor his et concludimus
habendab. et non pro legitimis uxoribus. non q. obstat preceptum et
quo minus etiam ex prohibitis mulieribus accipere uxorem quas poss
ex quibus uidet. q. solo q. ex hoc q. aliqui persone prohibent an
timonio. in iudicio non firmior probat q. inter eas non possit esse
uicium matrimoniu etiam durante lege. et ut exemplo rem
apud eam faciamus. si iudicio fuisset prohibendum. neque uicium
contrahentis uouisset uicium accipere. in factis contra mandatum
dum cum re uera non sit iure diuino prohibendum et tamen re
mo habere

444 180

nemo habens negotium. nisi peccet fuisse modo mulierem uenire posse nec tu dici
num efficiatur mulieri testam. esse potest. qm lege euangelica est. non g. satis esse
videt. ut ne quomq; inter aliquas personas matrimonium committi posse. quod illi
personae iure diuino prohibite ~~essent.~~ *Sunt.*

2. dicitur quod in ueteris aliquae personae sunt prohibite non tamen ad ar
gumentum qd ille personae sunt prohibite. tempore legis nouae. s. euangelicae iure di
uino probat quod totum uetus testamentum abrogatum est. multa n. sunt
in ueteri testamento precepta diuina. que tempore euangelici euacata sunt qua
lia sunt cetum multa omnia precepta item et facta ha. qd satis constat non solum
ex uerbo dñi. in eua. (confirmatum est) sed et ex sententia et consilio aposto loz. ad th
is. ubi recitata haec si iudeoz. qui dederat dixerant dicentium. qd oportet circumcidi o
precepta qd seruari legem moysi. idem uentum est nullum decretum. s. uisum
spiritui sancto et nobis. nihil ultra imponere uobis honoris. qd sic ne ciat. et bea
tae. ad roma. 7. lex in homine dominat' quanto tempore uiuit. itaq; uos sta
es mortificati estis legi p corp. 2. qd ponit per similitudinem mulieris que sub
uero est que mortuo uiro soluta est a lege uiu. sed ad galathas. 4. hoc idem o
truit p similitudinem pueri qui est sub pedasago usq; ad definitum temp. apater
et tunc exponit per illud habraham duos filios habuit unum cleancilla alteru
delibem. et dicitur est ei. epice ancillam et filium. et subdit itaq; non sumq; ancil
filii sed liberte. per ancillam utramq; intelligens uetus testamentum per libertan
nouum. et ad hebreos. 7. repro batio fit populoz mali pp similitatem eoz et inutil
tatem. et in 8. cap. mouit illud ieremi. 31. ecce dies ueniunt dicit dñs et con
sumabo super domum israh. et super domum iuda. ter. nouum rificat t
ha quod feci patribz eoz et subdit. nouum antiquabit prius. quod autem anti
quat et senescit ppe mteritum est. ex hoc g. qd leuit. 17. cauet. ubi dicitur am
timonio et accent' certe personae nullum trahit' argumentum.

2. dicitur quod precepta moralia ueteris testamenti non cessauerunt. cum
g. aposto ly non faciat distinctionem inter precepta uicet' g. quod et ista precepta
cessauerunt. ad hoc. **2.** quod argumentum omnino concludit. qd omnia que
potuerunt cessare cessauerunt. unde precepta moralia nullum uigorem habent
ex lege itaq; ex eo loco non magis argumentum trahit ad probandum non ha
re tunc non matrimonium intergradus illic prohibitos. quam si quis uelot dice
re. et ex eadem lege probare abstinendum esse acari bz suis. licet dicitur a
fermetato. nec solum non abducit exo. cap. sufficiens argumentum. sed aere
et est asserere ideo quomq; prohiberi lege euangelica matrimonio non conseru
neoz quia sic prohibetur in dca. cum sit hereticum dicere. lex moysi sacra
curat similit' cum lege euangelica. ut m. c. maiores debet. et qd effectum
habet et oppo. fuit error et alienus.

3. dicitur dubitum hoc. s. qd personae sunt prohibite matrimonio iure di
uino terminari non potest nisi ratione naturali si. est ex morali pñso
plura. est p pñso lumine naturali cog. probat nihil eo noscit' nisi ratio na. ra
turali. l. reuelatione diuina. si o. de hoc aut nihil aut certe non ad eo multa
est mterp. traditam. ex quo traditi argumentum possit. m. nouo. n. l. esta
merito trahit' quo modo non inuenit'. mulieri autem non satis p pñso tempo
re sufficit ad expediendum g. quia super hac re certum fit. restat. g. ut re
ferendum sit iustitiam rationis naturalis et confirmat' quia recepissimū
est apud omnes ethico logos. et necesse est ita terari ex omibz preceptis legis ue
teris sola moralia integra restasse in noua lege cum autem dem omnino sint
moralia pra

moralia precepta eorum statuta que naturalia sunt. l. iuris naturalis
eadem omnino q. an preceptum de ux. de gratia mali morij nunc teneat ac si
queat. an illud preceptum sit iuris naturalis quod autem sit de iure na
turali nisi naturali ratione cogi non potest quare omnia tota res summa
in rationibus et naturalibus transfigenda est et confirmat quia lex euangelica
tamem multis ante iustissimis quibus tamen. l. ob hanc lex libertatis a X et
apostolis uocat q. solum iure naturali post euangelium ipiam teneantur
quare si iure naturali matrimonium aliquod donatum non sit. omnino nihil
est q. tale matrimonium illegitimum inter christianos sit. puto. n. nullum esse
preter precepta iuris naturalis. preceptum regatium non est minor leg
tam autem utq. auctoritatem nullam fecit. hanc. g. naturali stare deb
my nec est in disputatio aut examinatio. dicit inferior ipsa. n. ratio na
turalis non est humanam inuentum. cum naturali lumine ab ipso deo.
naturę conditore donatum sit illud. n. est lumen uultu dñi q. signatum
est supnos propheta dicitate. psal. 4. atq. ades. et paul. ad roma. 2. co. q. ne
turali ratione cogant. reuelationem reuelationem diuinam accepit deus.
n. illis reueland et q. quare non multo incertior est deusio si ex naturalibus
rationibus procedat q. si ex sacris literis arguere nitentur. his permisis po
no con. elusio nem talem.

Et non omnes gradus prohibiti in leuitico. sunt iure naturali prohibiti probat
nam ut a principio amo rebam ratio et necessitas immortalibus et prolixo mor
by agendis sumenda est casus sed uterq. finis matrimonij salus prolixo in e
cumq. constabit et si non omnes illę personę accedant. elimitent. eo. quantum
ex iure et naturali pudent non omnes illę personę sunt in idoneas ad matrimo
um inter se coniungendum. probat minor exem. in. l. requir. ducat amitam. l. m
tertiam etiam. certe non uellet q. officiat aut obstet ad finem matrimonij. si ad
procreandem prolixo. siue ad maritalia officia et obsequia. et ut q. ex his inteli
gat. sed uideamus totum quod in leuitico positum est postquam ut dictum est ex il
lo loco non potest trahi argumentum contra uiam. concubinationem ne plus obli
gatus preceptum quasi nunq. latum esset et apertis sola rationis cert eron mial
mit probabitur ratio q. amitam a omnibus nepth. arecat et confirmat aliquas p. a
qui tamem multa de concubis scribunt. putant illicitum matrimonium inter
hulq. m. necessitudines. non ego hoc uerum esse prohibendum iure naturali nam
certe alicui in mentem uenisset hoc ius si naturalis esset. confirmat ulterius si
hulq. m. n. matrimonium ut ex historicis co. est. passim celebrant inter gentes
siue quia cumq. reprehensione. etiam. ap. apostolis ad roma. dicit. gentes que
ges non nouerunt naturaliter que legis sunt faciunt hoc. hoc est. q. legitime
re consentanea sunt. g. omnino non uidentur ea concubia lege nature dan
hata

Et 2. principia litera ardui nam aliquę personę aliquantulum conjunctę
aut ille que prohibent in lege. eadem q. hęc permitunt et tamen stando in
ge naturali eadem ratio uidet. de utriusq. g. nec illę que prohibent in leg
omnes sunt de lege naturali ante cedens. p. dicit nam prohibere in leg. n
eadem n. uideat duobus fratribus et tamen non prohibet. ne ideo ut
dicitur duas uxores sorores cum tamen uideat prolixo eadem ratio dicit
q. cum sit eadem affinitas et consanguinitas. g. si inter alteros matrimonium
licitum est lege naturali non uideat quare inter alteras sit prohibitum

Et 3. ardu. ante legem scriptam inueniunt aliqua matrimonia et inter scripto
confecta. q. tamen in lege prohibentur ut cognoscere licet sacramenta scripta
tam euoluerunt. g. non omnia q. lege prohibentur sunt prohibita lege naturali
p. quia ea que sunt naturali lege prohibita scriptis licent ante legem q.
post legem et in leg.

contra hanc tñ conclusionem. arg. pt. p. aliquę personę prohibita m̄uico sunt de
 iure nature prohibite et non videt maior ratio de aliquibz q̄ de aliis. g. omnes s̄
 prohibite lege. l. iure nature assumptum. Ad matrem et matrem cum filiis suis. q̄ et
 contra legem nature. l. ex eo mani festum quodcumq; fuit assignatio tam barba
 aut m̄ anis quę non huiusmodi connubia horrent. immo et serę et brutia tales con
 cubitę abhorrent. ut aris. m. lib. de animabz ponit. item de uxore patris de quę
 apostoly ē. ad comitios. s. dicit. augetur m̄teruos fornicatio qualis nec m̄ter genti
 ita ut uxorem patris quidēcat. unde videt q̄ sit contra legem nature matrimo
 um m̄ter patrimum. mater etiam nouercam et confirmat. s̄ommo connubia licit a
 sunt ubi finis matrimonij saluus esse potest. sequit nulla p̄teris esse legitima p̄
 test. n. esse procreatio et educatio prolis et mutua obsequia et officia m̄ter quas cum
 personis alioqui non fecerit. ego cum omnia sint legitima matrimonia non su
 ficit q̄ sint conuenientia ad fines matrimonij. 2. illud preceptum leui, non est ce
 rimonia (ut manifestum est) nec et videt futilitas. cum futilitatis sint que iusti
 tiam componit m̄ter homines quo illud preceptum non videt spectare. g. videt q̄ sit
 preceptum morale de consequenti de iure naturali.

Et arguit illa que prohibent nullo precepto et ante apud gentes illicita
 g. sunt de iure naturali. g. est nota. cum gentes alia lege non teneant ante eodens
 probat nam post illud preceptum ubi prohibent illę personę nullo cap. eodem sub
 di nec poluamini in omibz his quibz contaminatę sunt omnes gentes. quas ego citra
 ante conspectum uestrum et quibz polluta est terra. cui ego sceleris uisitabo ut euomo
 habitatorę suos ex quibz arte uidet q̄ illa eadem que nullo loco prohibent esse
 illicita et scelerata et confirmat quia ex dem b̄i prohibent omnes necessitudines et
 gradus quia certę et m̄ter dicuntur am̄timum. nullo cap. semper. n. dicitur re
 uellare turpitudinem q̄ uidet quodam naturali in honestum p̄ se ferre et
 eodem nomine appellat scelerata et abominabiles et exercitationes. g. sicut qui gaudy
 sunt contra ius naturale et omnes

Ad hec argumenta respondet ad s̄ quidem concessa maiore nego minorem et dicit
 sine dubio esse prohibitum iure naturali connubium m̄ter filium et matrem,
 et m̄ter filiam et patrem pro quo est considerandum q̄ sic uirtutes sunt conueni
 et aris. t̄ dicit. et omne uerum uero consonat et precepta dei inuicem consonant
 nec ulla ex parte repugnant. alioqui sapientia diuina non omnia suabit et dispo
 neret. si quod uno loco preceperet alio prohiberet. non enim solum precepta non sūt
 tibi contraria. s. ita se mutuo subant. ut si fidei admodum sit alter sine altero se
 ruare. g. cum sit unum preceptum iuris naturalis. ueritati parentes. et reuereri.
 et item est preceptum ut coniuges mutuo sibi inuicem. cum sit ille alter ex aliis
 matrimonij finibz nullo modo constare matrimonio m̄ter parentes et liberos potest
 quomodo n. mater filio salua reuerentia et pietate filij poterit. quo modo ex pre
 ceptis et uirtutibz filij perderet. aut quomodo filius sustineret poterit ut matri iniperet
 conjugalia obsequia exorat. non. g. illo pacto conueniente potest ut filius m̄terem
 in uxorem habeat. confirmat et illo pauli. ad ep̄t. s. unusquisq; uxorem suam
 sicut seipsum diligat uxor autem timeat uirum suum. oportet. g. si m̄ter filio
 nubat ut filium timeat. quod tamen omnino aboret lex naturalis. et n̄eo
 dem loco mulieres uiris subditę sūt sicut dñs. quomam uir caput est matie
 et sicut p̄ xp̄us caput est eccl̄ie sed sicut eccl̄ia subiecta est xp̄o et amau
 licet uis suis in omibz. oportet itaq; matrem subiectam esse filio in
 omibz contra legem nature q̄ si contēdat quis hęc rationes bene obseruari
 ne mater nubat filio. non autem impediri quim filia nubat patri ne hoc qui
 dem satis communit

ne hoc quidem satis commode fieri potest p. nom esto quic apud sit mulier
tamem socii est non secua, et notum est non possit inter officia et matrimonia
oalia commode secuari pietas et reuerentia liberos ad parentes uxor certe
suis habet exigenti aucto suo debitum q. filij impate non satis conuenire
potest. et paul. p. ad corinthios. dicit nolite fraudari in uicem nisi forte in
sensu ad tempus ut uacatis oratio mi. non est autem consentaneum ut pater ad ora
dum filij consensum spectare debeat. et in eodem loco paul. dicit qui cum u
xore est sollicitus quomodo placeat uxori et quomodo ostendat que sunt
mundi quomodo placeat uiro in hil autem minus conuenire uidet q. ut pater
sollicitus sit quomodo placeat filij aut mater quomodo effusio placeat cum
a contraria liberi solliciti essent debant quomodo placeant peccatis. proterea
hoc dicit. uidet talem primogenitum finem matrimonij. s. procreatio nam educa
tionem liberos nam ut plurimum ita euenit. ut uim filij auidity sit mater
iam minima idonea uiro sit. ut intelliget facile. siquis rationem etatum hu
manarum habeat atq. ad eos ex huiusmodi connubijs aut nulla aut certe rara
soboles procreari. et tunc si mater senescat. necesse est filio ad huc eodem quod uiro
in huentus. flore constituto q. proter q. quesset continentie grande ofensacu
lum. cum autem matrimonium sit remedium continentie sed omnino
impeditur magis ex parte liberos liberos procreatio non habente. s. filij
marito exequa filios susciperet. q. et esset in magno ceptu detritum et
generis humani salutari. et quamq. notitia uidet q. amicus nunc mens fili
lia patri nubat tamum sitatio etatum habeat. que in uimiet magna ex
parte liberos procreatio impediti et talibus conjugis et incontinentie a
adolescentium foeminas merendum grande parat. quare proter prom
dubitato haberi et contumacia naturali leges esse omnino illegitima et incesta
q. satis est significat q. dicitur q. filij primis parentibus. gene. 2. propter significans
eos oportet esse uxorem et uicium alios patrem et matrem. et quamuis non
ita certum aut notum sit tamen eadem uidet esse ratio de uxore patris sui
de nouera. cum. n. ex coniugio sicut duo in carne una eadem pietas et re
uerentia uidet de liberi uxori patris ac ipsi patri. quare nec illam de cet
prouorum uxorem accipere. et eadem ratione liberos procreatio in pe
dret sicut ex matrimonio cum matre quare hoc matrimonium esse uidet
lege naturali prohibitum. //

Ad propositum q. dicitur de casu inter regem et reginam angelorum querit
an accipere relictam fratris uxorem defuncti non est prohibitum lege na
ture. proculq. probatio re premito quod. atq. se habeat tripliciter ad huc na
turale. quodam. n. sunt de se monstra sapereq. in nullo casu licite fieri possunt
ut per futurum adulterium. sicut. q. sunt aliqua honesta et consona ratio in se
per et perse. ut deum colere parentes uenerari et similia hoc huius naturalis dicit
t. necum et immutabile aliqua sunt de se quidem inchoata et prohibita
iure naturali. sed quam doq. pp. graues causas possunt licite fieri sicut eg.
sunt aliqua honesta et consona rationi et principijs moralibus seclusa. omni
ge polina immoprecepta lege naturali sed tamen non habent bonitatem
immutabilem et necessariam sed sunt de his. temporis et loci et personarum
circumstantias et conditionibus ueritatem precipunt ut seruare fidem
reddere debitum. non habere plures uxores et similia alia sunt que
non sunt quidem prohibita iure naturali sed tamen inchoata bona i. putant
quale forlasse est matrimonium respectu celibatus de quibus. paul. e. ad corin
thios. 6. omnia uobis licent sed non omnia expediunt huius contraria natu
rali iure sunt approbata tamq. meliora quidem. sed non necessaria ut ab
solute loquendo sicut dicitur celibatus fortasse iure naturali profectura

Sup

perfectus matrimonio non tamen alter est preceptum alter prohibendum. rationes
 .n. paul. i. corinthio. 7. quibus profert celibatum matrimonio vix procedere
 in iure naturali item paupertas melior est clauis tuis nauti tamen sub precepto. ~~scilicet~~
 naturali. probat nullam rationem naturalem. quequidem necessaria uideat probat
 potest illud esse tam inhonestum ut in nullo casu liceat fieri ego confirmat
 in se. quia illud aliquando ut omnes fatentur licuit. siue patet deuterono. 22. i
 precipit ut frater accipiat uxorem fratris sine liberis ad fametam. si n. esset ma
 peritura. i. certe non ita possim et sine grandi necessitate solum certimonis et sig
 frationis gratia dispensaret. et omnino absurdum et parum pius est dicere quod
 us legem condidit et legem naturae primeat. 2. duo quod inter ea continentur
 leuiti. 8. preter primum gradum. scilicet inter ascendentes et descendentes potest
 omnia alia sunt prohibita iure naturali. 2. modo hoc est absolute et non argu
 te aliqua gratia causa et rationali illicitum est querere in aliquo gradu
 prohibito inlicito probat quia ex tali matrimonio semper sequit aliquo
 quod licet non tollat finem matrimonij tamen ex parte officij. i. obstat
 in. i. est. 9. Reuerentia naturalem debitam consanguinitatis ut quod nos. si dominus et
 amitor aut ~~matris~~ cui debet idem honor quidem debet matrimonio uidet consentaneum
 rationi naturali ut amita seruiat nepoti et timeat nepotem et simile posset ostendi
 et omnino alij gradibus prohibitis in legibus sed ista incommoitas que contingit ex tali
 conjunctione omnino non est tanta quam possit compensari aliquo maiori bono quod
 ex tali conjunctione sequat aut graui malo quod erit ut ad constituendum
 pacem in reipublica. et ad euitandum scilicet inter illustres familias ad supplendam
 insignem aliquam solent ut hanc hominum mores aut in aliqua prouidua in hoc
 generi repom potest matrimonium inter fratrem et sororem fratris defendi uidet
 n. ex tali conjunctione utrogat in iura quodam priori uito. semper. n. stimata
 est uxorem migratam priori uito que 2. nubuit et dicitur apud maronem filie
 meob. primum quine sibi iungit amorem) abtulit ille, habeat secum seruetque sep
 lecto) et paulo plus. ante pudor quam tenuerit aut mita iura resoluam. quasi
 in honeste et turpiter acturam deest superior matro alterum super triceuat
 turpiter autem fit per hoc quod frater sit huius qualis cumq; in iuris aucto
 aut in cogitudo in s. aut particeps uxorem fratris ipse recipiens quare uidetur
 sua natura quidem illaudabile et reprehensibile non ita tamen. quam ex
 causa aliq; compensari possit. hoc quod de se parum honestum. 3. dicit
 quod forsasse hoc matrimonium non in 2. genere sed in 3. reponendum est hoc est
 non interea quod natura sua mala sunt licet ex circumstantia bonum esse possint
 sed inter ea que minus bona sunt hoc est licet quidem iure naturali solo po
 uxorem fratris accipere sed non expedit hoc est malus est obtinere ab huius
 modi matrimoniis. quemadmodum et quidam gradus ab ecclesia interdicti amati
 monio ut inter consobrinos. i. in 4. gradu consanguinitatis aut a finitatis
 non. n. aparet ratio malis in tali conjunctione. licet ostendat magis
 expecta ut talia matrimonia interdicantur.

2a. conclusio principalis ducere uelut omnia fratris de fructu utriusque
 sacrorum angloz contingit. nunquam fuit prohibitum iure diuino.
 veteris legis probat si fuisse prohibitum maxime nullo precepto leui
 is. et ro. non reuelabis turpitudinem uxoris fratris tui sed hoc non
 probat quia intelligit lex illa ueniens fratre qualibet intelligitur.
 illud locum baptiste ad herodem non licet tibi habere uxorem fra
 tris tui.

fratris sui et hoc non obstat conclusioni aut de fratre defuncto sine liberis
et hoc modo probatur quod non potest intelligi lex illa. nam de utero 2. lecta est
lex ut frater sine prole decesserit relictam fratris frater superstitis aupe
ret et lex illa leuitica intelligi non potest de fratre sine liberis defuncto
nam audiendum non est aut quod in lege essent duo contraria precepta
aut quod id quod dicitur de utero sit dispensatio illius legis que est in
leuitico. non enim est satis intelligibile ut eodem tempore aliquid prohibe
at et dispenseret eandem generaliter. nam dispensatio nihil aliud est
quam relaxatio legis ac per consequens figuratim fiebat fratri
ducere uxorem fratris sine liberis defuncti. non ergo erat lex talis in
terminis interdicens. nihil enim plus exierunt illi leges datus in leui et de
utero quia sine eodem libro ponerentur et eandem cap. sancti et pre
ceptum nequis uxorem fratris sine liberis defuncti in uxorem duceret
et ut uxorem fratris sine liberis defuncti superstitis frater ducere
tineat aut certe posset istud in duobus capitulis cauere totum atque idcirco
quod in leuitico aut in deuterio de hac re cautum est atque adeo in hoc non est
dubium ne cuiquam sane sacras litteras tractanti et intelligenti
quam legis diuina prohibita esset frater uxorem fratris sine liberis
defuncti acciperet uxorem.

ultima conclusio In bonam partem theo looy secluso iure huma
no sine qua cumque dispensatione papa frater posset uxorem fratris
sue cum liberis sine liberis defuncti uxorem accipere. probatur per se
conubium spectat ad ea que sunt de iure naturali 3. m. i. que sunt qui
dem nulla ra sed 9. non sunt prohibita patet conclusio nam dato quod
melius esset non ducere quam ducere nihil omnino non esset illicitum ducere
et dato quod esset de secundo genere iuris naturalis nihil omnino posset ducere
probat per se si subesset causa ratio naturalis ut declaratum est quod scilicet sua
natura malum est licitum meo casu faceret. sed in quo est difficultas dicitur
quod et si nulla causa subesset. probatur quia ut per fundamentum huius questio
nis diximus in iudicio non est aliquid matrimonium esse prohibita et
esset iure nullum aut irritum unde dato quod esset illicitum iure natura
li non sequitur quod si habet non teneat. sicut et per id esse videtur si successore ac
cipiat duas uxores videtur equaliter prohibita iure naturali. et ta
men non est dubitandum quin secluso iure humano matrimonium
teneat. sicut beatus ambrosius dicit ad peccatum esse illicitum iure na
turali. ut patet et accipiat septem uxores et tamen dubitari non potest
quin secluso humano iure si haberent matrimonium teneat. cum et te
pori veteris legis cum abraham habuisset septem sine augustinus. et hie
ronimus. septem exstare et post legem scriptam otomel frater cales. du
xit axam filiam cales. si quis ducere ioseph. et iudicum. i. non ergo est
dubitandum quin et tunc si quis duceret teneat matrimonium
et ad hunc sensum intelligenda sunt sanctus uita. quando dicunt quod
aliqui gradus sunt prohibiti iure naturali. qui tamen in lege nunquam
prohibiti auerunt. ut inter consobrinas et quecumque dicitur quod sit
contra legem nature accipere uxorem fratris intelligendum (iniquam)
sine dubio est. quod est quidem illicitum iure naturali non ita tamen qui
sibi tenet factum sicut supra dictum est. quod qui post
hinc accipiat uxorem peccaret quidem contra legem nature
natura

forores

412 483

naturę nullę tamen adens defendit quoniam tale matrimonium tenet oportet g. ratio
nem reddere ut quid cum equo .l. certe plusit legem nature uxorem postulatam
contrahens accipere quam relictam fratris ut quid. (iniquitas) si matrimonium in peccato
teneat .confirmat aperte et m. ca. fi. de inortib. ubi cum esset g. fultę proceribus
3. quid deb omnesib; con. d. ad fidem faciendum esset. qui prius tenore legis moysaice u
roces factum sine liberis defunctorum dixerat respondit concedens illis ut contractis
matrimonis p. seuerarent nam festum est. n. q. talia .matrimonia essent iura
iure naturali non posset pontifex illam concedere aut approbare maxime cum
lex moysaica non solum apud xpianos sed apud mortales omnes prois iam na
talis sit uix tutis. nec eficitis. quare si nobis iure naturali niter eliceret cerent talia
matrimonia non reuelaret ab h. inter dicto .l. lex .l. dispensatio moysi. quare
sine dubio aperte concludit talia matrimonium .l. non esse naturali iure pro
hibitum .l. si est non ita tamen q. si atent factum dicitur ex quo sequit col
larum q. omnes in fideles contrahentes in gradib; ab ecclesia prohibitis si no
constat iure naturali prohibitos uere q. h. iur et est ratum matrimonium
itaq. si quis inter in fideles duceret relictam fratris siue cum liberis siue si
liberis defuncti. dubitandum non est quoniam tale matrimonium fuisse uali
um reconuersi ad fidem egerit pape dispensatione nimo nec quaquamq. au
thoritate possent sperari. cum .s. solo iure humano quo fideles traherent tu
19 mo de matrimonia sunt iur ex dicta

2. conclusio.

Quamquam de essentia matrimonii aut et necessitate non sit uiri aut mu
lieris consensu illi tamen quaquamq. intentione et h. conditione niter
possita ad matrimonium numquam sufficit et conditione consensu comi
tante

2a conclusio

Non solum lege diuina et ecclesiastica sed civili et impeta matrimonio
opori possunt neq. tamen omnia in leuitis contenta iure naturali aut
diuino matrimonium diriment

3a conclusio

sicut ecclesia fortasse matrimonium ratum diuine iure non potest utatur
religiosis professio semp. dirimit et ante matrimonii consummationem

Deo gratias benedictę deę amen

Relectio magistri claudia de po. pu et peluata.

~~Officium ac magis theologi tam late patet ut nullam argumentum nulle
disputatio nullę cog. aliter~~

~~He for~~

112

